

70 РОКІВ
ЛЬВІВСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТУ
ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
20 РОКІВ КАФЕДРИ ФІТНЕСУ ТА РЕКРЕАЦІЇ

**Ректор, професор Євген Приступа,
завідувач кафедри, професор Ольга Жданова**

Львівський державний університет фізичної культури

Львівський державний інститут фізичної культури засновано 7 травня 1946 року. Його завданням була підготовка висококваліфікованих кадрів, насамперед, для західних областей України, а також науковий розвиток сфери фізичного виховання і спорту, науково-методична допомога фізкультурно-спортивним організаціям.

В перші роки історії інституту, в ньому функціонував один педагогічний факультет, 15 кафедр, навчалось 150 студентів. У 1958 році у ЛДІФК було започатковано заочне навчання, а 1964 року – утворено окремий факультет. У 1959 році в інституті було відкрито школу тренерів із дворічним терміном навчання, яка проіснувала до 1964 року. У 1969–1970 навчальному році у ЛДІФК відкрився спортивний факультет.

Нові перспективи для розвитку інституту з'явилися з проголошенням 1991 року Незалежності України. З приєднанням України до Болонської конвенції, ЛДІФК перейшов до навчання за кредитно-модульною системою, тому запроваджуються нові форми і методи підготовки фахівців. У 2002 році в інституті утворюється ще один факультет – Фізичної реабілітації та оздоровчої фізичної культури, до назви якого у 2005 році додається «туризм», з 2007 року факультет носить назву «Здоров'я людини і туризму», а з 2015–2016 навчального року – факультет фізичної реабілітації.

У 2006 році на урочистій академії, з нагоди святкування 60-річчя ЛДІФК, було оголошено розпорядження Кабінету Міністрів України від 3 серпня 2006 р. «Про утворення Львівського державного університету фізичної культури».

Університетом було обрано європейський план розвитку, стратегічними й пріоритетними напрямками якого стали: створення університету євро-

пейського типу; концентрація в університеті та навколо нього провідних фахівців галузі не лише Західного, а й інших регіонів України і Центральної Європи; створення Науково-методичного центру підготовки олімпійців, Західноукраїнського центру здоров'я.

ЛДУФК здійснює підготовку фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня: «бакалавр», «спеціаліст», «магістр» з фізичного виховання, спорту, здоров'я людини та за спеціальностями: фізичне виховання, фізична реабілітація, олімпійський та професійний спорт, фітнес і рекреація, а також перепідготовку та підвищення кваліфікації фахівців.

Окрім підготовки фахівців за напрямом освіти «Фізична культура і спорт», в університеті з 2003 року готуються фахівці за напрямом освіти «Туризм» (0504), а з 2009 року – за напрямом освіти «Хореографія» (0202).

В інституті-університеті з 1985 року успішно працює аспірантура, а з 2002 року – спеціалізована вчена рада із захисту кандидатських та докторських (2012) дисертацій за усіма галузевими спеціальностями.

У ЛДУФК функціонують 3 наукові видання ВАК України: з 1996 року – «Молода спортивна наука України», а з 2005 року – «Спортивна наука України», 2010 року – «Фізична активність, здоров'я і спорт». Видання зареєстровані в «Index Copernicus Journals Master List» та інших наукометричних базах.

У 2008 році створено науково-дослідний інститут ЛДУФК, у 2010 році – Університет третього віку.

В університеті налагоджені зв'язки з організаціями та вищими навчальними закладами Польщі, Словенії, США, Канади, Нідерландів, Німеччини, Естонії, Угорщини, Білорусії, Грузії, Молдови. З 1998 року ЛДУФК є членом Європейської мережі спортивної науки, освіти і зайнятості (ENSSEE); з 2001 року – колективним членом Міжнародної ради здоров'я, фізичного виховання, рекреації, спорту і танцю (ICHPER-SD); з 2002 року – є членом Асоціації ВНЗ фізкультурного профілю країн Східної Європи та Центральної Азії.

За час свого існування Львівський державний університет фізичної культури підготував понад 20 тисяч фахівців. Серед його випускників – понад 400 Заслужених тренерів, Заслужених вчителів, Заслужених працівників фізичної культури України, а також понад 200 переможців й призерів Олімпійських ігор, чемпіонатів світу та Європи.

Гордістю університету є його випускники, які стали видатними науковцями – доктори наук та професори Володимир Заціорський, Володимир Келлер, Сергій Вайцеховський, Богдан Шиян, Олександр Сунік, Ігор Дегтярьов, Вадим Запорожанов, Геннадій Горбунов, Ігор Тер-Ованесян, Степан Філь, Сергій Неверкович, Юрій Прімаков, Віктор Завацький, Віктор Шаповалов, Мамед Джафаров, Володимир Мухін, Євген Приступа, Ольга Жданова, Юрій Бріскін, Михайло Линець та ін. Їх імена широко відомі в Україні та за її межами.

Почесними докторами Львівського державного університету фізичної культури є відомі спортивні діячі та науковці: Сергій Бубка і Валерій Сушкевич, Станіслав Заборняк і Хенрик Анжей Сазаньски (Польща), Вольфганг Говін (Австралія), Богдан Шиян, Вадим Запорожанов та ін.

Почесними професорами ЛДУФК є: Віктор Корж, Ігор Тер-Ованесян, Володимир Бринзак, Олександр Волков.

24 травня 2011 року вчена рада Львівського державного університету фізичної культури прийняла рішення про запровадження Почесної відзнаки ЛДУФК імені професора Івана Боберського. Її засновано до 100-літнього ювілею від дня заснування СТ «Україна», а також з нагоди 65-ліття ЛДУФК та 20-ї річниці Незалежності України. Кавалери Почесної відзнаки: Герцик М. С., Богдан Колос та Віра Маланчій (представники Фонду Володимира Кузя), Родак С. М.

Сьогодні в університеті працюють 278 науково-педагогічних працівників: 27 професорів, з них 15 – доктори наук; 145 кандидати наук, з них 13 – професорів, 92 – доценти; 23 відмінники освіти України; 15 Заслужених тренерів України; 8 Заслужених працівників фізичної культури і спорту; 2 Заслужених діяча науки і техніки України; 2 Заслужених працівника освіти України; 46 майстрів спорту та 5 майстрів спорту міжнародного класу.

Впродовж останніх кількох років в університеті здійснено низку заходів, які сприяють утвердженню ЛДУФК на регіональному, загальнодержавному та міжнародному рівнях.

У Львівському державному університеті фізичної культури з 2014 року відкрита постійно діюча докторантура зі спеціальності 24.00.03 «Фізична реабілітація», яка покликана сприяти підготовці висококваліфікованих науково-педагогічних кадрів.

Інститут прославився своїми випускниками -- чемпіонами Олімпійських ігор, Світу, Європи, СРСР: Віктором Чукариним, Ігорем Тер-Ованесяном, Георгієм Прокопенком, Сергієм Рибалком, Євгеном Рюїнінм, Євгеном Череповським, Олександром Білявським, Богданом Макуцом, Василем Станковичем, Павлом Ледньовим і багатьма іншими видатними спортсменами.

Спортивну славу університету продовжують примножувати його сьогоднішні випускники та студенти. В університеті навчаються 89 студентів, які є членами національних збірних команд країни з різних видів спорту. Вони представляють Україну на найвизначніших міжнародних спортивних турнірах і демонструють високі спортивні результати. У скарбничці ЛДУФК є золота медаль магістра Олександра Петріва, завойована на Іграх ХХІХ Олімпіади в Пекіні (2008 р.), та «бронза» Віктора Черниша – на І юнацьких Олімпійських іграх в Сінгапурі (2010 р.)

На Всесвітніх універсиадах студенти ЛДУФК вибороли 2007 року в Бангкоку – 5 медалей, 2009 року в Белграді – 3 медалі, 2011 року в Ерзурум – 5 медалей. На чемпіонаті світу з боксу в 2011 році аспіранти університету Олександр Усик і Євген Хитров стали чемпіонами і вибороли ліцензії для участі в Іграх ХХХ Олімпіади в Лондоні (2012 р.). На ХХХ Олімпійських іграх 2012 року у Лондоні аспіранти Львівського державного університету фізичної культури Яна Шемякіна і Олександр Усик поклали до скарбнички України дві золоті медалі. 2014 р. на ХХІІ зимових Олімпійських іграх аспірантка ЛДУФК Олена Підгрушна в складі жіночої збірної України з біатлону виграла золоту нагороду. У складі жіночої збірної України чемпіонка світу 2013 року та чемпіонка Європи 2013 року, бронзовий призер шахових олімпіад 2012, 2014 років магістрант Музичук Марія стала чемпіонкою світу серед жінок у 2015 році, та посіла друге місце у 2016 році. Магістр Анна Музичук – чемпіонка світу з бліцу 2014 року (шахи).

Призери олімпійських Ігор: Андрій Котельник (2010), Дмитро Грачов (2004), Ростислав Заулічний (1992), Людмила Аржаннікова (1992), Михайло Слівінський (1988, 1992), Сергій Міндергасов (1988), Василь Станкович (1968, 1972), Георгій Прокопенко (1964) та ін.

На базі ЛДУФК діють комплексні наукові групи збірних команд України з різних видів спорту.

Перспективи розвитку університету пов'язані з своєю інтеграцією як навчально-методичного, науково-дослідного, так і спортивно-мистецького центру України та Європи.

Кафедра була утворена у 1996 році під назвою «Рекреації та оздоровчої фізичної культури» (рис. 1). У 1998-1999 навчальному році на кафедрі, в рамках спеціальності «Фізичне виховання», почала працювати спеціалізація «Рекреаційно-оздоровча та туристична діяльність», яка згодом розділилася на дві: «Рекреаційно-оздоровча діяльність» та «Спортивно-оздоровчий туризм».

Рис. 1. Перший склад кафедри 1996-1997 н. р.

У 2003-2004 навчальному році ЛДІФК розпочав підготовку кадрів для туристичної сфери за напрямом освіти «Туризм» та спеціальністю «Туризм». Кафедра отримала назву «Рекреації, оздоровчої фізичної культури і туризму», було здійснено перший набір студентів.

Через рік, рішенням керівництва інституту і зусиллями викладацького складу кафедри, було утворено самостійну кафедру «Теорії та методики туризму», а кафедра «Рекреації та оздоровчої фізичної культури» набула колишньої назви.

У 2013 році кафедра, рішенням Вченої ради університету, отримала назву «Фітнесу та рекреації» (рис. 2). Цього ж року ЛДУФК отримав ліцензію на підготовку магістрів з фітнесу та рекреації (8.01020303). Викладацький склад кафедри озброює майбутніх фізкультурних фахівців знаннями з організації та методики оздоровчої фізичної культури різних верств населення, фітнесу, рекреаційних технологій, рекреаційного туризму, управління сферою фізичного виховання і спорту.

Викладачі кафедри беруть активну участь у розробці тем науково-дослідної роботи профільного міністерства. Зокрема, з 2006 по 2010 роки викладачі кафедри під керівництвом професора Жданової О. М. працювали згідно Зведеного плану за темою 1.3.4. «Організаційно-методичні основи розвитку в Україні руху «Спорт для всіх» (номер державної реєстрації

0106U012615); з 2011 по 2015 роки кафедра виконувала тему 3.9 Зведеного плану «Удосконалення наукових засад спорту для всіх, фітнесу та рекреації» (номер державної реєстрації 0111U001735). Одним із керівників теми була професор О. М. Жданова. У виконанні тем Зведеного плану брали участь всі викладачі кафедри, аспіранти. В рамках теми виконувалися студентські наукові роботи.

Під керівництвом професорсько-викладацького складу кафедри «Фітнесу та рекреації» підготовлено і успішно захищено 12 кандидатських дисертацій: 8 – під керівництвом професора О. М. Жданової; 3 – під керівництвом доцента І. Б. Грибовської; 1 – під керівництвом доцента М. В. Данилевич.

У 2015 році наукове звання професора отримала кандидат наук з фізичного виховання і спорту І. Б. Грибовська

Викладачі кафедри виступають опонентами на захистах кандидатських дисертаційних робіт в Спеціалізованих радах ВНЗ України, готують відгуки на автореферати дисертацій.

За час існування кафедри її колективом видано друком більше 450 наукових праць, у їх числі – 7 навчальних посібників з грифом Міністерства освіти і науки України. Останнім з них, у підготовці якого брав участь колектив кафедри є: Фізична рекреація : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту / Приступа Є. Н., Жданова О. М., Линець М. М. [та ін.] ; за наук. Ред. Євгена Приступи. – Дрогобич : Коло, 2010. – Ч. 3, розд. 1. – 448 с.

Доцент Данилевич М. В. працює над докторською дисертацією за темою «Теоретичні і методичні засади професійної підготовки майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту до рекреаційно-оздоровчої діяльності».

На кафедрі діє науковий гурток, студенти і магістранти якого неодноразово ставали переможцями і призерами різноманітних конференцій, конкурсів і олімпіад. Зокрема під керівництвом викладачів кафедри студенти приймають активну участь у II турі Всеукраїнської олімпіади зі спеціальності «Фітнес і рекреація» у 2011–2016 роках студентки Кахикало Катерина, Дідушок Олена, Шеремет Олена, Довгань Ірина, Огородник Сніжанна посідали другі призові місця. У 2016 році студентка Ірина Мошовська посіла третє місце в другому турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт із галузі «Фізичне виховання і спорт». Щороку викладачі кафедри здійснюють наукове керівництво магістерськими роботами студентів.

Професор Жданова О. М. є членом редакційних колегій наукових видань: – журналу «Turystyka, sport i zdrowie» (Польща); збірки наукових праць «Молода спортивна наука України»; фахового журналу ЛДУФК «Фізична активність, здоров'я і спорт»; фахового електронного видання ЛДУФК «Спортивна наука України».

Доцент Грибовська І. Б. є членом редакційної колегії наукового журналу «Turystyka, sport i zdrowie» (Польща); доцент Чеховська Л. Я. є членом редакційної колегії фахової збірки наукових праць «Молода спортивна наука України».

Кафедра співпрацює з багатьма фізкультурно-спортивними, рекреаційними і туристськими організаціями області, України та Польщі.

У 1998 році кафедрою започатковано проведення науково-практичної конференції «Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення», яка відбувається кожних два роки і на сьогоднішній день має статус Всеукраїнської з міжнародною участю. У конференціях беруть участь представники багатьох вузів України і зарубіжжя, практики сфери рекреації і туризму.

Статті до збірки матеріалів Х ювілейної конференції 2016 року подали 147 авторів з навчальних закладів та організації Польщі, Росії, України.

Рис. 2. Кафедра на фітнес конвенції 2015–2016 н. р.